

**Adroddiad Materion yn Codi
ar gyfer Cyngor Cymuned Llandwrog
Archwiliad ar gyfer y flwyddyn ddaeth i ben 31
Mawrth 2018**

Cyflwyniad

Mae'r materion canlynol wedi cael eu codi i dynnu sylw Cyngor Cymuned Llandwrogat eitemau. Daeth y materion hyn i sylw BDO LLP yn ystod archwiliad y ffurflen flynyddol ar gyfer y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2018.

Efallai na fydd archwiliad y ffurflen flynyddol yn datgelu pob gwendid yn y systemau gan ei bod yn bosibl na fydd pob mater wedi dod i sylw'r archwilydd. Oherwydd hyn, efallai nad y materion a godwyd yw'r unig rai sy'n bodoli.

Mae'r materion a restrir isod yn cael eu hesbonio'n fanylach ar y dudalen/y tudalennau sy'n dilyn

- Datganiad Llywodraethiant Blynyddol - Arian rhodd
  - Pwerau gwariant - pŵer A137 yn cael ei ddefnyddio'n anghywir
  - Nid yw'r archwilydd mewnol wedi darparu adroddiad manwl o'r gwaith gafodd ei wneud
-

Mae'r materion canlynol wedi cael eu codi gan fod mân gamsyniadau ar y ffurflen flynyddol yr ydym yn dymuno tynnu sylw'r Cyngor atynt er mwyn iddynt beidio â digwydd eto mewn blynyddoedd i ddod.

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol - Arian rhodd

Beth yw'r mater?

Nid yw'r awdurdod llai wedi cwblhau'r cwestiwn ar Rhan 2 yn gywir, sy'n ymwneud â'r rhwymedigaeth i dalu arian rhodd. Nid yw'r datganiad anghywir wedi cael ei groesi allan i adael yr un sy'n darllen 'Nid oes gan y Cyngor unrhyw rwymedigaeth na bwriad i dalu arian rhodd i gyflogedigion'.

Pam mae'r mater wedi cael ei godi

Nid yw'r ffurflen flynyddol wedi cael ei chwblhau'n llawn yn unol â'r cyfarwyddiadau a roddwyd.

Beth yw'n hargymhelliad i chi?

Dylai'r awdurdod llai sicrhau fod pob cwestiwn yn cael ei ateb yn llawn yn y dyfodol.

Mae modd cael arweiniad pellach ar y mater hwn o'r ffynhonnell/ffynonellau canlyn

Nodiadau canllaw ar gyfer y ffurflen flynyddol

Mae'r materion canlynol wedi cael eu codi er mwyn helpu'r Cyngor. Argymhellir bod y Cyngor yn gweithredu ar y materion canlynol er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu o fewn ei fframwaith statudol.

Pwerau gwariant - pŵer A137 yn cael ei ddefnyddio'n anghywir

Beth yw'r mater?

Cafodd cyfraniadau eu gwneud tuag at Eisteddfod allai fod wedi cael eu hawdurdodi dan Adran 145 Deddf Llywodraeth Leol 1972, darparu adloniant a chefnogi'r celfyddydau.

Gwnaethpwyd taliadau i un neu ragor o'r canlynol: clwb/clybiau cymdeithasol, chwaraeon neu ieuencid lleol, allai fod wedi cael ei awdurdodi dan A19 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976, y pŵer i ddarparu cyfleusterau hamdden o fewn a thu hwnt i'r ardal.

Pam mae'r mater wedi cael ei godi

Cofnododd y Cyngor eitemau fel taliadau Adran 137 yn anghywir, lle'r oedd grymoedd statudol eraill yn bodoli. Ni ellir cofnodi taliad dan Adran 137 os oes grym statudol arall yn bodoli.

Beth yw'n hargymhelliad i chi?

Yn y dyfodol rhaid i'r cyngor sicrhau eu bod yn adolygu'r rhestr grymoedd statudol sydd ar gael i'r cyngor er mwyn sefydlu a oes grym yn bodoli cyn dibynnu ar Adran 137 i awdurdodi taliad. Dylai'r grym statudol sy'n cael ei ddefnyddio i awdurdodi gwariant gael ei gofnodi wrth ochr yr eitem i ddangos fod y cyngor neu'r cyfarfod wedi dilyn eu rheolau sefydlog a'u rheoliadau ariannol yn briodol.

Mae modd cael arweiniad pellach ar y mater hwn o'r ffynhonnell/ffynonellau canlyn

Llywodraethu ac Atebolrwydd ar gyfer Cyngorau Lleol yng Nghymru - Canllawiau i Ymarferwyr, Un Llais Cymru/CCCLL

Nid yw'r archwilydd mewnol wedi darparu adroddiad manwl o'r gwaith gafodd ei wneud

Beth yw'r mater?

Nid yw'r archwilydd mewnol wedi darparu manylion y profion unigol gafodd eu cynnal naill ai ar y ffurflen flynyddol neu mewn adroddiad ar wahân i'r cyngor.

Pam mae'r mater wedi cael ei godi

Nid yw'r cyngor yn gallu bodloni ei hun fod rhychwant llawn aseiniad yr archwiliad mewnol wedi cael ei gynnwys a bod y gwaith wedi cael ei wneud ym mhob maes perthnasol.

Beth yw'n hargymhelliad i chi?

Rhaid i'r cyngor sicrhau bod yr archwilydd mewnol yn llenwi'r blychau 'Amlinelliad o'r gwaith gafodd ei wneud' yn llawn ar y ffurflen flynyddol neu ei fod yn darparu adroddiad manwl i'r cyngor ar y gwaith gafodd ei wneud.

Mae modd cael arweiniad pellach ar y mater hwn o'r ffynhonnell/ffynonellau canlyn

Llywodraethu ac Atebolrwydd ar gyfer Cyngorau Lleol yng Nghymru - Canllawiau i Ymarferwyr

---

Ni ddaeth unrhyw faterion eraill i'n sylw.

Dros ac ar ran
BDO LLP

Dyddiad: 19 Medi 2018
